МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

НАКАЗ

«10» травня 2024 р. м. Київ № 87-о

Про порядок реагування
на можливі терористичні акти та
диверсії

Відповідно до Методичних рекомендацій Департаменту захисту національної державності Служби безпеки України, викладених у листі від 03.05.2024 № 5/7024 щодо можливих фактів вчинення терористичних актів та диверсій

НАКАЗУЮ:

1. Проректорам, директорам Навчально-наукових інститутів, керівникам структурних підрозділів НАКККіМ в межах своїх повноважень забезпечити ознайомлення підпорядкованих працівників (науково-педагогічний, педагогічний, допоміжний персонал та інших працівників) і здобувачів освіти Академії з методичними рекомендаціями щодо вжиття персоналом своєчасних заходів на реагування можливих терористичних загроз (Додаток № 1 що додається).

2. Фахівцю з питань цивільного захисту І категорії Проценку В.Ю. оприлюднити на офіційному веб-сайті Академії даний наказ із методичними рекомендаціями.

3. Начальнику відділу кадрів та документозабезпечення Степенко Г.Т. ознайомити з даним наказом проректорів, директорів Науково-навчальних інститутів та керівників структурних підрозділів Академії.

4. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

В.о. ректора Валерій МАРЧЕНКО

Додаток 1
до наказу від 10 травня 2024 р. № 87-о

АЛГОРИТМ ДІЙ
посадової особи при отриманні інформації про вчинення (загрозу вчинення) діяння з ознаками терористичного акту

1. Посадова особа Академії при отриманні інформації про вчинення (загрозу вчинення) діяння з ознаками терористичного акту негайно доповідає своєму керівництву.

2. Ректор НАКККіМ або посадова особа, що виконує його обов'язки, сам особисто, або через відповідальну особу (голову комісії з питань надзвичайних ситуацій, фахівця з питань цивільного захисту, тощо) негайно повідомляє територіальний орган Національної поліції, СБ України, Печерську районну в місті Києві державну адміністрацію.

3. Отримавши (або отримуючи) повідомлення про теракт, посадова особа, яка приймає таке повідомлення від громадян (і потім повідомляє органи Національної поліції – СБ України), повинна намагатись якщо можна уточнити і мати наступні дані (відповідно передавати їх в органи Національної поліції – СБ України):

– джерело отримання інформації;
– час і точне місце події (адреса);
– характер діяння (вибух, погроза вибуху, захоплення заручників чи інше);
– об’єкт посягання;
– кількість заручників, наявність потерпілих, місце перебування тих або інших;
– кількість терористів, їх вимоги, озброєння, прикмети чи установчі дані;
– обстановка, що склалась на останній час на об’єкті посягання;
– заходи, які вжиті адміністрацією або присутніми з реагування на подію.

Примітка. Відсутність повних даних не звільняє посадову особу від термінової доповіді.

4. Посадова особа Академії, яка повідомила територіальний орган Національної поліції, СБ України повинна записати час і прізвище особи того чи іншого органу, яка прийняла повідомлення.

5. Ректор Академії або особа, що виконує його обов'язки, після отримання повідомлення та доведення інформації до правоохоронних органів повинен організувати:

– посилення охорони і пропускного режиму наявними силами;
– терміновий збір керівного складу Академії і працівників служб цивільного захисту;
– призупинення тимчасово функціонування Академії, виведення за її межі вільного персоналу;
– надання допомоги потерпілим;
– зустріч сил правоохоронних органів.

6. Ректор Академії або особа, що виконує його обов'язки, дає команду відповідним службам на підготовку необхідної технічної документації, що буде використана при підготовці й проведенні антитерористичної операції.

7. Ректор Академії або особа, що виконує його обов'язки, у питаннях, пов’язаних із проведенням антитерористичних заходів, повинен діяти відповідно до вказівок керівника АТЦ при СБ України (керівника оперативного штабу з управління АТО).

ПОРЯДОК ДІЙ
при виявлені підозрілого предмету з ознаками вибухового пристрою:

1. Негайно припинити будь які зайві дії поруч з виявленим предметом, зупинити всі роботи, вимкнути обладнання та техніку.
2. Звернути увагу оточуючих людей на небезпеку та ініціювати їх відведення на максимально безпечну відстань, але не менше ніж 100 м. При цьому слід зберігати спокій та рівновагу, намагатися не провокувати паніку. У разі необхідності надати допомогу у залишенні небезпечної зони літнім людям, дітям та інвалідам.
3. Терміново повідомити про знахідку представників правоохоронних органів та аварійні служби за телефонами 101, 102 та дати максимально детальний опис виявленого предмету і ситуації що склалася.
4. За можливості, позначити місце виявлення предмету за допомогою підручних засобів.
5. До прибуття спеціальних служб вжити заходів для обмеження доступу людей до небезпечної зони. При цьому необхідно залучати представників комунальних служб, служб охорони установ та підприємств, які знаходяться поруч.
6. Запам'ятати та, за можливості, зафіксувати обставини виявлення предмета, час виявлення, місце розташування, його зовнішній вигляд, характерні ознаки. Звернути увагу на осіб які можуть бути причетні до залишення виявленого предмету, запам'ятати їх прикмети. Для надійної фіксації важливої інформації доцільно застосовувати засоби фотографування за їх наявності.
7. Обов'язково дочекатися в безпечному місці прибуття представників спеціальних вибухотехнічних або піротехнічних служб та особисто передати фахівцям наявну інформацію стосовно предмету.

УВАГА! КАТЕГОРИЧНО ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ:

1. Торкатися вибухонебезпечного або підозрілого предмета, зрушувати його з місця, проводити будь які маніпуляції з ним.
2. Будь яким чином впливати на предмет, піддавати його механічному, термічному, акустичному, світловому або іншому впливу.
3. Самостійно відкривати та перевіряти підозрілі сумки, коробки, валізи.
4. Намагатись самостійно знешкоджувати вибухонебезпечний предмет.
5. Використовувати поруч з предметом відкритий вогонь, палити, використовувати електронагрівальні прилади.
6. Користуватися поруч з предметом засобами радіозв'язку, мобільними телефонами та іншими приладами що передають радіосигнали.

ПАМ’ЯТАЙТЕ! Знешкодити вибуховий пристрій або локалізувати вибух можуть лише підготовлені спеціалісти після виведення людей із небезпечної зони.

ОЗНАКИ, ЩО МОЖУТЬ ВКАЗУВАТИ НА НАЯВНІСТЬ ВИБУХОВОГО ПРИСТРОЮ:

– виявлення в громадських місцях, транспорті сумок, валіз, пакунків, коробок та інших предметів, які залишені без нагляду власників;
– наявність на виявленому предметі ознак стандартних бойових припасів, піротехнічних виробів, або їх частин;
– виявлення елементів тари, упакування, оболонок, обгорток, етикеток від зарядів вибухових речовин та засобів підриву промислового виготовлення з відповідним маркуванням;
– наявність на виявленому предметі частин та деталей, які не відповідають його прямому призначенню;
– наявність на виявленому предметі мобільного телефону, радіостанції, або інших пристроїв, здатних приймати радіосигнали;
– наявність на виявленому предметі електричних дротів, фрагментів електричних схем, антен, світлових індикаторів, ізоляційної стрічки, тощо, які не відповідають призначенню предмета, або функція яких незрозуміла;
– наявність дроту, нитки або мотузки яка відходить від виявленого предмета;
– виявлення предметів які не відповідають навколишній обстановці, або походження яких незрозуміло;
– підозрілі звуки які лунають від виявленого предмета (звук ходу механічного годинника, звук роботи вібраційного механізму або дзвінка телефону, інші періодичні звуки);
– наявність різкого запаху паливно-мастильних матеріалів, ацетону або інших хімічних речовин, що йде від виявленого предмета;
– незвичайно велика маса предмета, яка викликає підозру;
– наявність електричних дротів, мотузок на воротах, дверях, вікнах і інших конструкціях, що відкриваються;
– автотранспорт припаркований в підозрілих місцях, залишений на занадто довгий час, перенавантажений автотранспорт;
– місця локального ремонту дорожнього покриття та стін будівель, свіжопофарбовані, свіжоскопані місця, причину появи яких складно пояснити.

ПАМ’ЯТАЙТЕ! Зовнішній вигляд саморобного вибухового пристрою, часто, приховує його справжнє призначення. У якості маскування для вибухових пристроїв використовуються такі звичайні побутові предмети як пакети, коробки, сумки, згортки, іграшки, предмети побуту та ін.

ПАМ'ЯТАЙТЕ, що дзвінки за номерами телефонів аварійних служб 101, 102, 103, 104 безкоштовні з будь яких телефонів та можливі навіть за відсутності коштів на рахунку.

Рекомендовані зони евакуації та оточення при виявленні вибухового пристрою або підозрілого предмету:

Граната РГД-5	**50 метрів**
Граната Ф-1	**200 метрів**
Міна МОН 50 (90)	**200 метрів**
Міна МОН 100 (200)	**300 метрів**
Тротилова шашка вагою 200 г	**45 метрів**
Тротилова шашка вагою 400 г	**55 метрів**
Алюмінієва банка (з під пива)	**60 метрів**
Саморобний вибуховий пристрій	**200 метрів**
Артилерійські боєприпаси	**500-1200 метрів**
Коробка 300х200х150	**300 метрів**
Дипломат	**500 метрів**
Легковий автомобіль	**580 метрів**
Мікроавтобус	**920 метрів**
Вантажний фургон	**1240 метрів**

ПОРЯДОК ДІЙ
при надходженні погрози терористичного характеру телефоном:

Приймаючи анонімне телефонне повідомлення про можливе здійснення актів тероризму необхідно пам'ятати, що вони несуть важливу криміналістичну інформацію, тому в розмові з анонімом необхідно запам'ятати і зафіксувати на папері якнайбільше даних.

– зафіксуйте дату, час і тривалість анонімного повідомлення, місце установки та номер телефону, на який воно надійшло, приналежність конкретному підрозділу і співробітнику;

– під час розмови прийміть заходи до запису фонограми анонімного повідомлення, визначення номера телефону анонімного абонента шляхом використання технічних можливостей даного телефонного апарата. При відсутності таких можливостей через співробітників, що знаходяться поруч, спробуйте повідомити про анонімне повідомлення чергового об'єкту (службу безпеки, охорони), правоохоронні органи;

– при одержанні анонімного повідомлення спробуйте «зав'язати розмову» з анонімом і з'ясувати конкретну інформацію про його особу, професію, місце перебування і, якщо можливо, схилити до добровільного відмовлення від задуманої акції. У будь-якому випадку постарайтесь під час розмови отримати відповіді на наступні запитання:

- куди, кому, за яким телефоном дзвонить ця особа?
- які конкретно (дослівно) вимоги вона висуває?
- висуває вимоги особисто, виступає в ролі посередника або представляє якусь групу осіб?
- на яких умовах згодна відмовитись від задуманого?
- як і коли з нею можна зв'язатися?
- кому Ви можете або повинні повідомити про цей дзвінок?

При цьому намагайтеся добитись від особи, що телефонує, максимально можливого проміжку часу для прийняття Вами та Вашим керівництвом рішень або здійснення якихось контрзаходів;

– після закінчення розмови з анонімом негайно повідомте про її зміст своєму керівництву або черговій службі (службам безпеки, охорони) об'єкту, а у разі неможливості встановлення зв'язку з ними особисто територіальні органи Національної поліції та СБ України;

– пригадайте та складіть детальний опис висловлених погроз або повідомлень про передбачувані акти тероризму, а також висунутих ультиматумів та інших вимог;

– усі дані про зміст погроз або вимог, викладених анонімним абонентом, характеристику його голосу, мови, манери викладу погроз і вимог повідомте своєму керівництву (черговому об'єкту, відповідальним особам служб безпеки, охорони) чи представникам правоохоронних органів;

– для уникнення поширення чуток і паніки обговорювати отриману від аноніма інформацію з іншими співробітниками не рекомендується;

– при надходженні погрози на телефонний апарат з автоматичним визначником номера і звукозаписним пристроєм, відразу після завершення розмови з анонімом витягніть касету (магнітний носій інформації) з аудіозаписом і прийміть заходів щодо її збереження. Негайно встановіть на її місце нову касету для запису можливого наступного дзвінка зловмисника.

ПОРЯДОК ДІЙ

при надходженні погрози терористичного характеру в письмовій формі:

Погрози в письмовій формі можуть надійти в організацію як поштою так і в результаті виявлення різного роду анонімних матеріалів (записки, надписи, інформація, що записана на дискеті тощо).

– поводьтеся з матеріалом максимально обережно, помістіть його в чистий, що щільно закривається, поліетиленовий пакет або файл (край яких доцільно скріпити скотчем або степлером) та помістіть в окрему жорстку папку;

– намагайтеся не залишати на документі відбитків своїх пальців. Користуйтесь пінцетом або беріть документ торкаючись лише його країв;

– якщо документ надійшов у конверті, його відкриття здійснюється лише з правої чи лівої сторони обережним відрізанням країв ножицями;

– зберігайте все: сам документ з текстом, будь-які вкладення, конверт та упаковку, нічого не викидайте;

– не збільшуйте коло осіб, ознайомлених зі змістом документу;

– упаковані вказаним способом анонімні документи надайте правоохоронним органам з супровідним листом, в якому мають бути зазначені конкретні ознаки анонімних матеріалів (вид, кількість, у який спосіб і на чому виготовлені, з яких слів починається і якими закінчується текст, наявність підпису та ін.), а також обставини, пов'язані з їх розповсюдженням, виявленням або отриманням;

– анонімні документи не повинні зшиватися, склеюватися, на них не дозволяється робити підписи, підкреслювати чи обводити окремі місця в тексті, писати резолюції та вказівки, також забороняється їх м'яти та згинати.

ПАМ'ЯТАЙТЕ! При виконанні резолюцій та інших надписів на супровідних документах не повинно залишатися слідів тиску на анонімних матеріалах.

Реєстраційний штамп проставляється лише на супровідних листах організації і заявах громадян, що передали анонімні документи до інстанцій.

ПОРЯДОК ДІЙ
у випадку вибуху на території об'єкта:

У випадку вибуху необхідно негайно організувати і забезпечити виконання наступних основних заходів:

– за списком екстреного оповіщення викликати на об'єкт пожежних, швидку допомогу, рятувальників, комунальні служби (газ, електрика, тепло);
– за списком екстреного оповіщення повідомити про подію керівництво (адміністрацію) підприємства та правоохоронні органи;
– організувати евакуацію персоналу з вогнища вибуху, зруйнованих або ушкоджених вибухом приміщень;
– до прибуття служби швидкої допомоги надати постраждалим первинну медичну допомогу;
– відключити подачу електроенергії, газу, води, тепла в ушкоджені вибухом приміщення;
– оточити місце вибуху силами служб охорони, безпеки і забезпечити його ізоляцію до прибуття компетентних органів;
– наявними силами організуйте огляд прилеглої території з метою виявлення інших закладених вибухових пристроїв;
– при виникненні пожежі вжити заходів щодо його гасіння власними силами і наявними протипожежними засобами.

ПОРЯДОК ДІЙ
при одержанні сигналу про евакуацію:

Якщо ви знаходитеся на своєму робочому місці, після отримання сигналу про евакуацію послідовно виконайте наступні дії:

– без створення паніки організуйте заходи із евакуації персоналу та відвідувачів установи за завчасно відпрацьованими відомчою інструкцією та схемами;
– складіть службову документацію в сейф або в шухляди столу, що закриваються на ключ;
– візьміть з собою особисті речі та документи, гроші, цінності;
– закрийте вікна, вимкніть оргтехніку, електроприлади, освітлення;
– візьміть з собою і при необхідності використовуйте індивідуальні засоби захисту (протигаз, респіратор);
– закрийте двері на ключ, ключ залиште у замку;
– залиште приміщення, рухайтеся маршрутами, які позначені в схемах евакуації Вашої установи;
– повертатися в залишене приміщення дозволяється лише після відповідної вказівки уповноважених на це осіб.